

BS/174/2013

**OCENY DZIAŁALNOŚCI
PARLAMENTU I PREZYDENTA**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W grudniu¹ nieco poprawiły się, w porównaniu z listopadem, notowania obu izb parlamentu, nieznacznie pogorszyły się natomiast oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego.

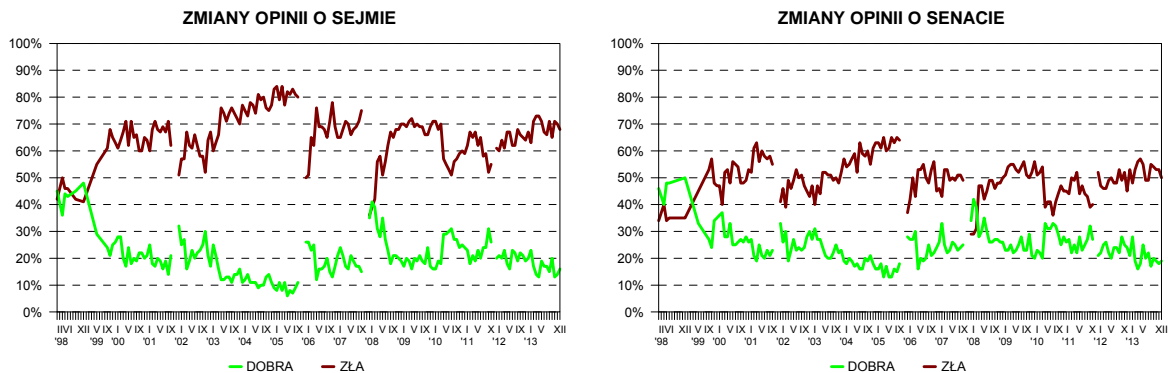
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Mimo niewielkiej poprawy notowań obu izb parlamentu w dalszym ciągu dominują krytyczne opinie o ich działalności. Niezadowolenie z funkcjonowania Sejmu wyraża ponad dwie trzecie Polaków (68%, od listopada spadek o 2 punkty procentowe). Z działalności Senatu niezadowolona jest połowa badanych (50%, spadek o 3 punkty). Pozytywnie ocenia pracę senatorów niespełna jedna piąta ankietowanych (19%, wzrost o 1 punkt), a pracę posłów – zaledwie co szósty respondent (16%, wzrost o 2 punkty).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany XI–XII 2013
		2012	2013												
		XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
		w procentach													
Sejm	dobra	20	23	17	14	13	19	17	17	15	20	13	14	16	+2
	zła	67	63	71	73	73	71	67	66	71	65	71	70	68	-2
	Trudno powiedzieć	13	14	12	13	14	10	16	17	14	15	16	16	16	0
Senat	dobra	21	28	19	16	18	25	20	22	17	20	19	18	19	+1
	zła	53	48	53	56	57	55	49	49	55	54	53	53	50	-3
	Trudno powiedzieć	26	24	28	28	25	20	31	29	28	26	28	29	31	+2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (283) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 5–12 grudnia 2013 roku na liczącej 910 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Negatywne opinie o funkcjonowaniu Sejmu dominują we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych, szczególnie często zaś wyrażają je badani źle oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych (zob. tabele aneksowe).

Znacznie więcej osób nie potrafi ocenić działalności Senatu niż Sejmu. Wśród tych, które mają wyrobioną opinię o izbie wyższej parlamentu, przeważają oceny negatywne. Najczęściej wystawiają je badani źle oceniający własne warunki materialne.

W przypadku ocen działalności zarówno Sejmu, jak i Senatu nie ma zależności statystycznej z deklarowanymi przez ankietowanych poglądami politycznymi (określonymi na skali lewica–centrum–prawica), natomiast związane są one z ich preferencjami wyborczymi². Najgorsze oceny pracy obu izb parlamentu wystawiają potencjalni wyborcy PiS, badani niezamierzający uczestniczyć w ewentualnych wyborach parlamentarnych oraz niezdecydowani co do udziału w nich. Działalność obu izb parlamentu relatywnie najlepiej oceniają respondenci deklarujący zamiar oddania głosu na PO. Opisane różnice ocen są istotne statystycznie.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Platforma Obywatelska	32	58	10
Polskie Stronnictwo Ludowe*	23	60	17
Prawo i Sprawiedliwość	14	73	13
Sojusz Lewicy Demokratycznej	26	68	6
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	12	70	18
Niezamierzający brać udziału w wyborach	10	70	20

* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę jej zwolenników w próbie

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w grudniu”, grudzień 2013 (oprac. K. Pankowski).

Tabela 3

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Platforma Obywatelska	36	35	29
Polskie Stronnictwo Ludowe*	34	29	37
Prawo i Sprawiedliwość	18	52	30
Sojusz Lewicy Demokratycznej	22	46	32
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	13	56	31
Niezamierzający brać udziału w wyborach	11	56	33

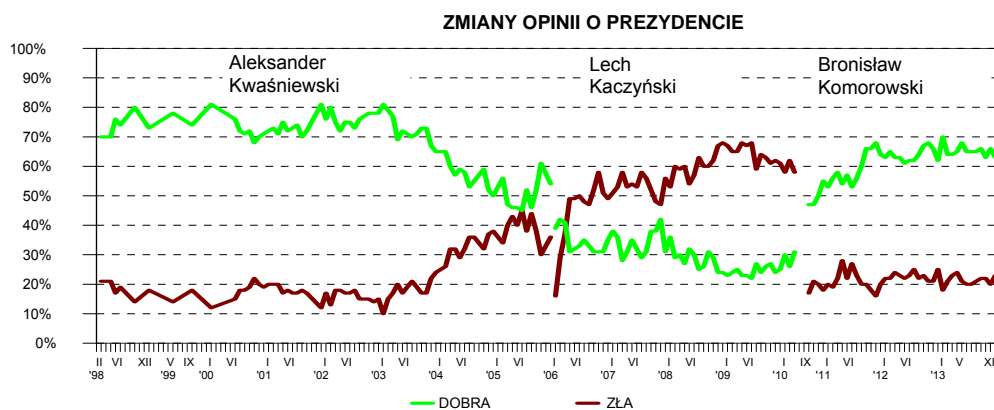
* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę jej zwolenników w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

W grudniu nieznacznie pogorszyły się oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego – nieco ubyło osób dobrze oceniających jego pracę (z 66% do 63%), przybyło zaś tych, które wyrażają opinie negatywne (z 20% do 23%). Oceny urzędu prezydenta są jednak, ogólnie rzecz biorąc, wysokie.

Tabela 4

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																		Zmiany XI–XII 2013	
	2012						2013													
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI		XII
	w procentach																			
Dobra	62	62	64	67	68	66	62	70	64	64	65	68	65	65	65	66	63	66	63	-3
Zła	23	25	22	23	21	21	25	18	21	23	24	21	20	20	21	22	22	20	23	+3
Trudno powiedzieć	15	13	14	10	11	13	13	12	15	13	11	11	15	15	14	12	15	14	14	0

Pozytywne opinie na temat sprawowania najwyższego urzędu w państwie przez prezydenta Bronisława Komorowskiego przeważają nad negatywnymi we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Na ich zróżnicowanie wpływają przede wszystkim deklarowane przez ankietowanych poglądy polityczne oraz ocena warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego. Najbardziej krytycznie działalność prezydenta oceniają badani identyfikujący się z prawicą, natomiast pozytywnym ocenom sprzyjają lewicowe bądź centrowe poglądy polityczne. Biorąc pod uwagę ocenę własnych warunków materialnych należy zauważyć, iż respondenci wyraźnie dzielą się na dwie grupy – zdecydowanie lepiej działalność prezydenta oceniają osoby żyjące w dobrych warunkach niż mające poczucie, iż żyje im się średnio lub źle.

Dobre oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego przeważają nad złymi wśród badanych deklarujących chęć wzięcia udziału w ewentualnych wyborach parlamentarnych, respondentów niezamierzających w nich uczestniczyć oraz niezdecydowanych. W największych potencjalnych elektoratach ugrupowań politycznych najwięcej ocen pozytywnych wystawiają prezydentowi osoby deklarujące zamiar głosowania na PO. Przewagę ocen negatywnych nad pozytywnymi odnotowujemy jedynie wśród potencjalnych wyborców PiS.

Tabela 5

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Platforma Obywatelska	93	5	2
Polskie Stronnictwo Ludowe*	84	9	7
Prawo i Sprawiedliwość	42	47	11
Sojusz Lewicy Demokratycznej	83	11	6
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	53	26	21
Niezamierzający brać udziału w wyborach	59	24	17

* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę jej zwolenników w próbie

Tak jak przed miesiącem³ zdecydowana większość głosujących na Bronisława Komorowskiego w II turze wyborów prezydenckich dobrze ocenia jego działalność, a tylko nieliczni są rozczarowani obecną prezydenturą. W porównaniu z listopadem pogorszyły się natomiast oceny działalności prezydenta wśród osób, które nie brały udziału w II turze wyborów prezydenckich lub oddały głos na konkurenta Bronisława Komorowskiego.

³ Zob. komunikat CBOS „Oceny instytucji publicznych”, listopad 2013 (oprac. M. Feliksiak).

Tabela 6

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2010 roku	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	84	9	7
Głosujący na Jarosława Kaczyńskiego	39	48	13
Niegłosujący	52	29	19

★

★

★

Ponad dwie trzecie Polaków (68%) źle ocenia pracę Sejmu, a połowa (50%) jest niezadowolona z pracy senatorów. Tak jak przed miesiącem negatywne opinie o działalności izby niższej wyraża nie tylko przeważająca część wyborców ugrupowań opozycyjnych, ale również większość zwolenników partii rządzącej i jej koalicjanta. Prawie jedna trzecia Polaków (31%) nie ma wyrobionego zdania o działalności Senatu. Nie potrafi jej ocenić nawet znacząca grupa sympatyków partii tworzących koalicję rządową, a pozostała ich część jest podzielona w odbiorze izby wyższej parlamentu.

Prezydentura Bronisława Komorowskiego, mimo niewielkiego pogorszenia ocen w ostatnim miesiącu, cieszy się stabilnym uznaniem większości obywateli (63%).

Opracowała
BARBARA BADORA

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		16	68	16	908
Płeć	Mężczyźni	17	71	11	435
	Kobiety	14	66	21	473
Wiek	18-24 lata	20	63	17	105
	25-34	17	69	15	183
	35-44	16	65	19	154
	45-54	14	73	13	147
	55-64	15	72	14	159
	65 lat i więcej	13	66	21	159
Miejsce zamieszkania	Wieś	14	67	19	348
	Miasto do 19 999	16	70	14	137
	20 000 - 99 999	13	71	16	175
	100 000 - 499 999	14	68	17	153
	500 000 i więcej mieszk.	25	64	11	95
Wykształcenie	Podstawowe	16	62	22	199
	Zasadnicze zawodowe	17	66	17	225
	Średnie	14	71	15	303
	Wyższe	17	72	11	182
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	19	67	14	81
	Średni personel, technicy	16	70	14	32
	Pracownicy adm.-biurowi	18	70	13	65
	Pracownicy usług	13	62	25	65
	Robotnicy wykwalifikowani	18	68	14	97
	Robotnicy niewykwalifik.	12	64	25	58
	Rolnicy	18	66	16	38
	Pracujący na własny rach.	22	68	11	35
Bierni zawodowo	Renciści	19	73	8	43
	Emeryci	13	66	21	200
	Uczniowie i studenci	15	68	17	48
	Bezrobotni	13	76	11	85
	Gospodynie domowe i inni	14	72	14	62
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	13	71	16	130
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	15	64	20	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	19	66	15	217
	prywatnym gosp. rolnym	22	64	14	43
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	18	63	19	128
	501-750	9	74	16	90
	751-1000	23	63	14	133
	1001-1500	9	72	18	141
	Powyżej 1500 zł	19	70	11	179
Ocena własnych war. mater.	Źle	6	82	12	129
	Średnie	14	68	17	390
	Dobre	20	64	16	389
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	12	52	36	51
	Raz w tygodniu	14	71	15	365
	1-2 razy w miesiącu	15	68	17	161
	Kilka razy w roku	20	67	13	227
	W ogóle nie uczestniczy	15	68	17	104
Poglądy polityczne	Lewica	22	69	10	151
	Centrum	18	71	11	312
	Prawica	13	77	10	225
	Trudno powiedzieć	10	55	34	220

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		19	50	31	908
Płeć	Mężczyźni	23	51	27	435
	Kobiety	15	50	35	473
Wiek	18-24 lata	23	52	26	105
	25-34	19	53	28	183
	35-44	19	43	37	154
	45-54	17	51	31	147
	55-64	18	54	28	159
	65 lat i więcej	18	47	36	159
Miejsce zamieszkania	Wieś	17	51	32	348
	Miasto do 19 999	24	45	31	137
	20 000 - 99 999	15	53	31	175
	100 000 - 499 999	17	50	32	153
	500 000 i więcej mieszk.	27	46	27	95
Wykształcenie	Podstawowe	17	48	35	199
	Zasadnicze zawodowe	21	50	29	225
	Średnie	17	51	32	303
	Wyższe	21	51	29	182
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	20	46	34	81
	Średni personel, technicy	24	41	35	32
	Pracownicy adm.-biurowi	12	60	28	65
	Pracownicy usług	17	47	36	65
	Robotnicy wykwalifikowani	21	50	29	97
	Robotnicy niewykwalifik.	14	49	37	58
	Rolnicy	20	50	30	38
	Pracujący na własny rach.	29	42	29	35
Bierni zawodowo	Renciści	28	39	33	43
	Emeryci	17	47	36	200
	Uczniowie i studenci	19	56	25	48
	Bezrobotni	19	63	18	85
	Gospodynie domowe i inni	16	55	29	62
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	55	28	130
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	45	37	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	47	32	217
	prywatnym gosp. rolnym	23	48	29	43
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	21	56	23	128
	501-750	17	54	28	90
	751-1000	25	48	27	133
	1001-1500	17	46	37	141
	Powyżej 1500 zł	23	49	28	179
Ocena własnych war. mater.	Źle	11	68	22	129
	Średnie	18	48	34	390
	Dobre	23	46	31	389
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	10	48	42	51
	Raz w tygodniu	18	52	30	365
	1-2 razy w miesiącu	19	50	31	161
	Kilka razy w roku	22	46	32	227
	W ogóle nie uczestniczy	16	53	31	104
Poglądy polityczne	Lewica	25	50	25	151
	Centrum	22	54	24	312
	Prawica	20	53	27	225
	Trudno powiedzieć	9	41	50	220

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Bronisława Komorowskiego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		63	23	14	908
Płeć	Mężczyźni	65	25	10	435
	Kobiety	61	21	18	473
Wiek	18-24 lata	57	29	13	105
	25-34	58	25	17	183
	35-44	57	23	19	154
	45-54	66	23	11	147
	55-64	70	17	13	159
	65 lat i więcej	70	20	10	159
Miejsce zamieszkania	Wieś	64	22	14	348
	Miasto do 19 999	61	22	17	137
	20 000 - 99 999	59	24	17	175
	100 000 - 499 999	64	22	14	153
	500 000 i więcej mieszk.	69	26	5	95
Wykształcenie	Podstawowe	59	24	16	199
	Zasadnicze zawodowe	61	24	15	225
	Średnie	64	19	17	303
	Wyższe	69	25	6	182
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	70	23	8	81
	Średni personel, technicy	63	24	14	32
	Pracownicy adm.-biurowi	71	25	4	65
	Pracownicy usług	53	19	28	65
	Robotnicy wykwalifikowani	55	29	16	97
	Robotnicy niewykwalifik.	45	23	33	58
	Rolnicy	64	26	10	38
	Pracujący na własny rach.	66	19	15	35
Bierni zawodowo	Renciści	84	12	4	43
	Emeryci	72	18	11	200
	Uczniowie i studenci	54	32	14	48
	Bezrobotni	56	29	15	85
	Gospodynie domowe i inni	60	24	16	62
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	61	23	16	130
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	57	22	20	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	60	24	16	217
	prywatnym gosp. rolnym	66	20	14	43
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	61	29	9	128
	501-750	65	24	11	90
	751-1000	66	21	14	133
	1001-1500	70	16	14	141
	Powyżej 1500 zł	70	23	7	179
Ocena własnych war. mater.	Źle	56	29	15	129
	Średnie	57	27	16	390
	Dobre	72	16	12	389
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	45	37	18	51
	Raz w tygodniu	66	21	13	365
	1-2 razy w miesiącu	56	28	16	161
	Kilka razy w roku	69	18	14	227
	W ogóle nie uczestniczy	60	25	15	104
Poglądy polityczne	Lewica	74	21	5	151
	Centrum	70	18	13	312
	Prawica	54	35	11	225
	Trudno powiedzieć	55	19	26	220